

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

№ _____
На № 1903212 від 21.03.2019

**Народному депутату України
Вілкулу О. Ю.**

Про перерахування щомісячних
страхових виплат особам,
потерпілим на виробництві

Шановний Олександрє Юрійовичу!

Міністерство соціальної політики разом із Міністерством фінансів України, Державною фіскальною службою України на виконання доручення Прем'єр-міністра України В. Гройсмана від 02.04.2019 № 10992/1/1-19 розглянуло Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 22.03.2019, та депутатський запит, який надійшов до Мінсоцполітики, щодо передбаченого Законом України від 23.09.1999 № 1105 „Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування” (далі – Закон № 1105) перерахування щомісячних страхових виплат особам, потерпілим на виробництві, та повідомляє.

З метою підвищення рівня соціального захисту громадян України, зокрема потерпілих на виробництві, Мінсоцполітики систематично вносяться зміни до нормативно-правових актів у цій сфері.

Так, із 2016 року до сукупного доходу сім'ї для призначення житлової субсидії не враховуються щомісячні страхові виплати, які виплачуються Фондом соціального страхування України (далі – Фонд) (постанова Кабінету Міністрів України від 21.10.1995 № 848 „Про спрощення порядку надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива”, зі змінами).

Відповідно до Закону України від 06.12.2016 № 1774 „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України” з 01.01.2017 відновлено щорічний перерахунок щомісячних страхових виплат, який було призупинено з 01.01.2015.

Це дало змогу упродовж 2017–2018 років провести 5 етапів перерахування та осучаснення щомісячних страхових виплат:

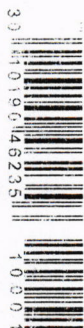
із 01.01.2017 – для 39 тис. осіб, потерпілих на виробництві (виплати зросли в середньому на 210 грн);

із 01.03.2017 – для 209 тис. осіб (на 415 грн);

із 01.01.2018 – для 169 тис. осіб (на 464 грн);

із 01.03.2018 – для 207 тис. осіб (на 514 грн);

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
7554/0/2-19/54 від 15.04.2019

із 01.03.2019 – для 207 тис. осіб (на 160 гривень).

За результатами проведених перерахунків розмір щомісячної страхової виплати зріс у середньому на 1 632 грн (із 1 697 грн до 3 329 грн, або на 96,2 %), для потерпілих на виробництві з числа шахтарів – на 2 031 грн (із 2 546 грн до 4 577 грн, або на 79,7 відсотка).

Потрібно зазначити, що загалом на перерахунок та осучаснення щомісячних страхових виплат у 2018 році з бюджету Фонду спрямовано найбільшу за час існування системи соціального страхування суму – понад 2 млрд гривень.

При цьому Урядом послідовно проводились заходи щодо підвищення рівня пенсійного забезпечення населення.

Відповідно до Закону України від 03.10.2017 № 2148 „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій” (далі – Закон № 2148) із 01.10.2017 проведено перерахунок пенсій, що не перераховувались з 2012 року, із урахуванням показника середньої заробітної плати за три попередні роки (2014–2016), який використовувався при призначенні пенсій у 2017 році.

У 2019 році пенсії проіндексовано на умовах, передбачених Законом № 2148, на коефіцієнт, що відповідає 50 % показника зростання споживчих цін і 50 % показника зростання середньої заробітної плати за попередній рік (17 відсотків).

Середній розмір пенсій із січня 2017 року по березень 2019 року зріс із 1 828 грн до 2 924 грн, або на 60 %, пенсіонерів із числа шахтарів – із 3 646 грн до 8 953 грн, або на 145 відсотків.

Із липня 2016 року припинено оподаткування пенсій, що проводилось упродовж 2014–2016 років з метою економного та раціонального використання бюджетних коштів.

При цьому фінансовим ресурсом, за рахунок якого у 2017–2019 роках забезпечувалось підвищення пенсій, щомісячних страхових виплат, а також допомоги по тимчасовій непрацездатності та допомоги по безробіттю, був єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок), розмір якого з 2016 року зменшено майже вдвічі (до 22 відсотків).

Крім того, за даними Державної фіскальної служби України, невиконання плану з надходження єдиного внеску у 2018 році становило 13 млрд грн, що призвело до погіршення фінансового стану Фонду через недоотримання коштів у сумі 871 млн гривень.

З урахуванням фінансових можливостей бюджету Фонду та згідно з частиною другою статті 37 і пункту 10 розділу VII „Прикінцеві та перехідні положення” Закону № 1105 прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 № 160 „Про перерахування розміру щомісячних страхових виплат потерпілим від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, та особам, які мають право на страхові виплати у разі смерті потерпілого” (далі – Постанова № 160), згідно з якою коефіцієнт перерахунку щомісячних страхових виплат із 01.03.2019 становить 1,05.

При цьому враховано вимоги Закону № 1105, якими передбачено перерахування у 2018–2020 роках сум щомісячних страхових виплат за умови

зростання у попередньому календарному році середньої заробітної плати (за даними центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики) відповідно до коефіцієнта, встановленого Кабінетом Міністрів України.

Зазначеними законодавчими нормами не визначається розмір коефіцієнта, відповідно до якого має бути перераховано щомісячні страхові виплати, а лише встановлено умови, за яких необхідно проводити таке перерахування, а саме: зростання, за даними Державної служби статистики України, середньої заробітної плати у попередньому календарному році.

Таким чином, Постанову № 160 прийнято відповідно до вимог чинного законодавства, що підтверджується висновком Міністерства юстиції України за результатами проведення правової експертизи.

Із урахуванням викладеного підстав для скасування Постанови № 160 немає.

Стосовно зміни коефіцієнта (з 1,05 на 1,248) потрібно зазначити, що, за розрахунками виконавчої дирекції Фонду, для перерахування щомісячних страхових виплат із 01.03.2019 необхідно близько 1,5 млрд грн в умовах нестабільного фінансового стану.

Так, фіксується зростання заборгованості із виплати матеріального забезпечення у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Якщо на 01.01.2019 сума заборгованості становила 1,04 млрд грн, то на 01.04.2019 – близько 1,5 млрд гривень.

Із урахуванням викладеного на сьогодні у Фонду немає фінансових можливостей для перерахунку щомісячних страхових виплат із застосуванням коефіцієнта 1,248.

Водночас повідомляємо, що за результатами реалізації виконавчою дирекцією Фонду комплексу заходів з контролю за обґрунтованістю та адресністю спрямування коштів Фонду на виплату матеріального забезпечення за умови збереження тенденції збільшення надходжень єдиного внеску до бюджету Фонду понад планові показники буде визначено можливість перегляду розміру коефіцієнта для перерахунку щомісячних страхових виплат з метою покращення соціального захисту потерпілих на виробництві та членів їхніх сімей за підсумками I півріччя 2019 року.

Також зазначаємо, що зменшення на 2 % частки єдиного внеску на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування призведе до розбалансування бюджету Пенсійного фонду України та ризиків несвочасної виплати пенсій, що не може бути підтримано.

Крім того, повідомляємо, що представників громадської організації потерпілих на виробництві „Спілка організацій інвалідів праці, потерпілих та сімей загиблих на виробництві України „Координаційна рада” було поінформовано з цього питання, зокрема, під час зустрічей з ними 26.03.2019 Міністра соціальної політики України та 28.03.2019 – керівництва Мінсоцполітики та виконавчої дирекції Фонду.

З повагою

Міністр

А. Рева

